

ського педагогічного університету ім. Г.Сковороди, де він веде спеціальний курс "Ігрова діяльність".

Завдяки його численним семінарам "Школа ігромайстерності" у різних містах України (Луганськ, Донецьк, Северодонецьк, Ровеньки, Красний Луч, Красnodон, Харків, Київ, Полтава, Євпаторія та ін.) ігромайстерністю захопилися творчі педагоги, вихователі та вожаті таборів відпочинку. Вони почали активно навчатися ігромайстерності, ділитися досвідом, проводити семінари й зустрічі, відкривати свої власні ігрові студії. Наприклад, у місті Северодонецьку відкрито інтерактивно-розвивальну ігрову студію "Панда", якою керує ігромайстер Наталя Голошапова. До речі, вона закінчила Луганський національний університет за спеціальністю "Вчитель початкових класів" і завдяки фестивалю ігромайстрів "Дивограй" вирішила створити ігровий рух у своєму місті. Нею був створений волонтерський загін ігромайстрів "Дивосвіт" у м. Северодонецьку. Її досвід перейняли місцеві школи.

Крім теоретичного курсу "Основи ігромайстерності" у вузі, знання студентів необхідно закріплювати на практиці, яка обов'язкова на четвертому та п'ятому курсах навчання. Досить дієвою для опанування ігромайстерністю може стати педагогічна практика у студентському таборі "Космос" у Криму. Понад 200 студентів з різних вузів Росії й України беруть у ній участь. Вона охоплює такі поглиблені програми, як: "Культура дозвілля", "Винахідливий вожатий", "Лідер", "Командоутворення", "Успішне спілкування", "Самокерування", "Фарби для фантазії", "Формула гарного дозвілля" (її автор і ведучий ігромайстер М.Шуть). Усі вищевказані програми – це тренінги, ділові та рольові ігри, дискусії, дебати, командні ігри.

Заслугує на увагу той факт, що ігромайстерність необхідна як у педагогічній діяльності, так і під час дозвілля. Про це свідчить поява і швидкий розвиток "Школи вожатих" і "Школи аніматорів" у багатьох містах України.

"Школа вожатих" працює цілий рік, курси проходять із жовтня по травень, причому програмою передбачені два ступені навчання: "Введення у професію" і "Вожатська майстерність".

Унікальність "Школи вожатих" полягає в наступному:

- **Система навчання.** Навчання відбуваються за "системою занурення". Група майбутніх вожатих (20–25 осіб) – це загін (подібно загону дітей у таборі). У кожного загону є свої вожаті, які протягом заняття проводять заплановану роботу. Обов'язкова умова – всі справи, ігри, організаційні моменти докладно розбираються за такими параметрами: мета тієї або іншої діяльності, вік дітей, на який орієнтована гра, найсприятливіший період зміни для проведення, спектр проблем, на вирішення яких спрямована гра.

- **Інтенсивність навчання.** Заняття проходять 4 рази на тиждень, тривалістю 3 години. Повний курс навчання становить 5 тижнів. Загін майбутніх вожатих набуває досвіду, проходячи всі етапи становлення тимчасового колективу.

- **Теоретичні основи.** Лекційні заняття відбуваються у формі інтерактивних лекцій, бесід, які проводять як викладачі вищої школи, психологи, лікарі, досвідчені вожаті, так і студенти, що прийшли в цю професію нещодавно. Родзинкою цієї частини програми є харизма й колорит особистостей самих лекторів.

- **Цільова група.** Навчатися у "Школі вожатих" можуть студенти всіх вузів, що забезпечує різнопланову аудиторію. Насамперед "Школа" орієнтована на молодь студентського віку, проте досить часто прослуховують курс люди, які вже закінчили своє навчання у вузах.

- **Можливість використання отриманих знань на практиці.** Навчання доповнюється практичною, соціально-значущою діяльністю з організації дитячих та юнацьких фестивалів, молодіжних форумів, шкіл активу, візних семінарів. Характерно, що переважно ця діяльність відбувається на волонтерських началах.

- **Універсальність знань і вмінь.** Слухач, який прослухав курс "Школи вожатих", одержує ті теоретичні й практичні основи, які він легко зможе використовувати у роботі в будь-якому оздоровчому таборі.

"Школа вожатих" надає інформацію випускникам про табори області, інших регіонів і наявні вакансії. Однак, працевлаштуванням безпосередньо займаються самі вожаті на свій розсуд. Таким чином, у роботодавців є постійна можливість інформувати слухачів у період проведення "Школи" або залишити координати в "Куточку вожатого".

У діяльність "Школи вожатих" входить також розробка й реалізація спеціальних проєктів для конкретного табору, педагогічного загону. У цих проєктах закладено виїзні "Школи вожатих" на базі табору, курси для вожатих профільних змін.

Таким чином, ми можемо впевнено сказати, що "Школа вожатих" уже стала традиційною формою підготовки педагогів до роботи в таборі.

Рух вожатих це:

- можливість працювати влітку педагогом-організатором;
- пізнати радість спілкування з дітьми;
- зміцнити навички самодисципліни, самоорганізації;
- розкрити свої творчі здібності;
- навчитися ігромайстерності.

Для майбутніх учителів початкових класів рух вожатих має стати невід'ємною частиною їхньої педагогічної діяльності, можливістю набуття досвіду майстерного ігрового спілкування з дітьми.

Кого ж готує "Школа аніматорів"? У наш час спеціальності, які втратили свою актуальність, зникають знову стають затребуваними й навіть ультрамодними. Ті, кому довелося бувати в радянських санаторіях і профілакторіях, звичайно ж, згадають колоритного масовика-вигівака, який нав'язливо закликав відпочиваючих взяти участь у досить нудних конкурсах та інших заходах "для галочки". Але в наші дні масовик-вигівак, або по-сучасному аніматор (не плутати з мультиплікатором), повинен уміти запалити й "реанімувати" відпочиваючу публіку, щоб вона не знудилася і наступного року знову прийшла сюди на відпочинок.

Практично на всіх великих світових курортах присутність аніматорів – обов'язкова складова сервісу. Це переважно юнаки та дівчата, які відповідають за відмінний настрій відпочиваючих.

Звичайно, аніматори завжди там, де потрібен деякий емоційний струс, налаштування на життєрадісний настрій. Вони з'являються на ранковій пробіжці біля басейну

й закінчують роботу вночі, задаючи танцювальний ритм на дискотечі.

Щоб почуватися в цій справі легко й одержувати від неї задоволення, необхідно бути надзвичайно творчою особистістю. Судить самі: у якості аніматора потрібно багато танцювати, співати, в амплу тренера із шейпінгу – проводити ранкову зарядку, бути ініціатором у спортивних іграх, грати нескладні театральні етюди, бути клоуном і розважати різновікову дівчорі. Що стосується танців, то на відміну від артистів шоу-балету, які заздалегідь готують свої номери, аніматор повинен уміти імпровізувати під музику. Крім того, його діяльність потребує постійної самовіддачі. Не кожен може витримати такий бурхливий ритм життя: щодня, щохвилини потрібно бути активним, веселим і енергійним.

Опанувати професійні секрети анімації можна на спеціальних інтенсивних курсах. Під керівництвом досвідчених викладачів студентів навчають працювати у команді й планувати заходи на заїзд. На подібних заняттях вивчають основи психології спілкування, хореографії й акторської майстерності. Майбутні масовики-вівівники міжнародного класу вдосконалюють до професійного

мінімуму англійську мову, ознайомлюються із вимогами готелів.

У ході спеціальних семінарів і репетицій аніматори разом із професіоналами спільно планують конкурси, розробляють сценарії свят, ставлять шоу-програми. Але якщо говорити про базові вимоги, то в першу чергу у потенційного аніматора має бути розвинена комунікабельність та позитив у спілкуванні.

Ми спробували розкрити значущість процесу формування ігромайстерності у педагогічній і дозвіллевій діяльності студентів та запропонували перелік тем до курсу "Основи ігромайстерності". Сподіваємося, що цей курс незабаром проводитиметься у вищих навчальних закладах та інших педагогічних установах.

Література

1. *Школа* вожатих "Чудо"/. – <http://sdo.tomsk.ru/?c=1.13&id=72>.
2. *Шуть М.* Майстерність проведення гри / М. Шуть. – К. : Шк. світ, 2007. – 128 с.
3. *Шуть М.* Школа ігромайстерності / М. Шуть. – К. : Шк. світ : вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с.